

királynak
s örültek
emből. De
dözi őket,
kilépnek?
tt félniök,
k, lélek-
nester és
lanatban,
ből ivott,
s hintóba
s hintóval
kánynyal
be. És a
fööttük,
nagy sza-

, mikor
elem ért
k hintót,
yt s per-
olt nagy
kodalom
azóta
nár meg

n-épület.
társulat.

A NARANCS. (Lásd a 326. lapon.)

ROBINZON FRICZI.

— Elbeszélés **Bandi** bácsitól. —

(Folytatás.)

FRICZI meg a sánta odarohant hozzá s kérdezték, mi baj?

Bursattiné a zokogástól alig érthető hangon mondta el, hogy a nagy börtárca, melyben minden keserves kóborlás, komédiázás után összeszerzett pénzüik volt, eltűnt a ládából. Bursatti elvitte és el fogja kártyázni. Majd meg letörülte könnyeit a szegény asszony s Friczivel együtt megindultak Bursatti fölkeresésére.

Biz azt ott találták a szomszéd koresma egyik belső szobájában, egy sereg gyanús emberrel dühösen kártyázva, — csak úgy szórta a bankót.

Bursattiné nem törődve az utját álló pinzerekkel, berohant a kártyázókhoz és sirva kérte Bursattit, hogy jöjjön haza.

— Mit, most menjek haza! válaszolt Bursatti hevesen, mikor ezek a gézengúzok száz forintomat zsebre tették! Nem, ne félj, visszanyerem; elnyerem mindenedet.

Bursattiné kétségbeesetten látta be, hogy hiába jött. Sirva ment vissza a bódéba és sirva imádkozott egész éjjel.

Bursatti csak nem jött. Már szürkült a reggel, mikor a bódében levők nagy zajt hallottak az utcáról s roszat sejtve kifutottak megtudni, mi az.

Bursattiné majd szörnyet halt, olyan szomorú dolgot kellett látnia. Férje ott dulakodott a koresma kapujában néhány emberrel. Egyet már leütött a földre, a

többit is ütötte-verte, miközben folytonosan rekeedtül ordítá :

— Gaz, hamisjátékosok, csalók! A pénzemet, a pénzemet ide!

Azután jöttek a rendőrök s megfogták Bursattit, a többit pedig eleresztették. És kísérték Bursattit megkötözve a városon végig, a néptömeg gúnyolódása, szitkai és báméskodása közt.

Rettenetes napok következtek most szegény Bursattiekra s Friczi, miután szive mélyéből szerette Bursattiekat, hűségesen együtt szenvedte velök a testi és lelki kinokat.

Bursattit becsukták s nem is volt reménye, hogy néhány hó előtt szabadulhatna, mert a gonoszok, kik minden pénzt elnyerték, annyi tanút állítottak szegény Bursatti ellen, hogy a törvényszék csak őt helyezte vád alá hamis kártyázás, verekedés és a rendőrök bántalmazása miatt. Hiába mondta ő szegény, hogy hiszen az igaz, hogy verekedett, de ép azért, mert észrevette, milyen galád csalásokkal nyerték el tőle ezer frton felül lévő vagyontkáját; nem használt semmit, benntartották a könnyelmű, de jó embert a gonosztévők között.

Bursattinének megengedték, hogy férjével beszéljen. Mikor azután találkoztak a börtönben levő beszélgető szobában, a jó Bursattiné elfelejtett szemrehányásokat tenni Peppinojának. Csak sirt és sirva vigasztalta azt az embert, a ki olyan szerencsétlenné tette.

A börtönből visszatérve, Bursattiné elmondta Friczinek a tervet, melyet férjével együtt megállapítottak a további teendőkre nézve.

Először is kérte Friczit, ne hagyná őt most el a bajban. Szegény Friczi, dehogy hagyta volna el! — még akkor sem, ha ezt egyáltalában megtehetette volna. Azután elmondta, hogy Friczi meg ő holnap fölkerekednek s lemennek Fiuméba, hol kénytelenek lesznek Bursatti jó módu, de velük ellenséges lábon álló rokonainak kegyelméből éldegélni addig, míg Bursatti kiszabadul, mert pénz nincs, sőt a bódé sem az övék többé, mert a szerencsétlen Bursatti nem csak a sajátját játszotta el, hanem azonfölül a korcsmárostól is kért kétszáz forintot kölcsön s ennek fejében ma már a korcsmáros a bódé birtokosa. Az utat is bizony gyalog kell megtenniök Fiuméba, mert összesen öt forint van birtokukban, az pedig a vasutra is kevés.

Friczi mindenbe beleegyezett s már azt forgatta elbusult fejében, miképen juthatna ő mindjárt Fiuméba érve olyan jövedelmező tengerészi álláshoz, hogy szegény Bursattiékon is segíthetne.

Már november közepe felé járt az idő, mikor a Zággrából Fiume felé vezető uton búsan láttak ballagni egy vastag kóczos asszonyt s egy tizenkét-tizenhárom éves fiucskát.

Nehéz egy utazás volt az. Horvátul sem Friczi, sem Bursattiné nem tudott, az emberek nem értették meg kérelmüket, panaszaikat s nem igen adtak neki éji szállást, legföljebb istállóknban és ólakban. Ételeiket is legtöbbször megfizettették, és így az öt forint igen gyorsan fogyott. Hányszor gondolt szegény Friczi e nyomorban az otthoni kényelemre, jó ebédre, meleg ágyra! Kalandos terveit is elfoj-

totta eszében a nyomoruság s most leginkább az vigasztalta, hogy jelenlétével, kíséretével javára van a szegény Bursattinének.

Az első két nap még kevésbé volt nehéz az út, mert sík földön mentek s bár késő ős volt, még eléggé napsugaras idő járt. A második nap este egy csinos városkába érkeztek, melynek házai mind olyan egyformák voltak s olyan glédában állottak, mint a katonák. Ez volt Károlyváros, egyik fő helye a régi katonai határőrvidéknek; katonák építették és katonák lakták az előtt jobbára e várost.

A harmadik napon elhagyva Károlyvárost, útuk sokkal szomorúbb lett. A híres Lujza-úton mentek. Lujza-út a neve annak a nevezetes útnak, mely Károlyvárosból rettenetes kanyargásokat téve a közbeeső kopár sziklás hegyeken, Fiuméba vezet. Ezt azt utat nagy katonai erővel csinálták ezelőtt félszáz évvel, hogy összekösse Fiumét a magyar korona többi országaival. Akkor még persze vasut nem volt, de már mikor Friczi és Bursattiné halálosan elesigázva vonszolták magukat azon a nevezetes uton, akkor már a Lujza-ut mellett, néha fölötte, — ha a Lujza út a völgyben ment, néha alatta — ha a Lujza út a hegyekre kanyarodott föl, ott robogott el egy-egy száguldó vonat. Friczi meg Bursattiné ilyenkor búsan, epedve pillantottak föl a vasuti kocsikra s azok, a kik ilyenkor egykedvűen tekintettek ki a kényelmes kocsik ablakából, bizony nem sejtették, milyen nagy a baja annak a két utasnak, a ki lassan halad előre ott a fehér Lujza-út meredekein.

A harmadik napon még lomberdők között ment a két bánatos utas. A sárgán lepergő őszi levelek zizegő moraja olyan illő zenekíséret volt a ő ballagásukhoz. Negyedik napon már az őszi szélben tómpán morajló fenyőerdőket értek. Az ötödik nap már annyira benn voltak a kegyetlenül rideg Karszt-hegységben, hogy nem láttak egy szál fűvet, egy fát sem, — csak kopár, rút sziklát és követ. Alig voltak képesek egy-egy kunyhót találni, alig láttak egy-egy élő lényt, legföljebb ha egy holló, vagy egy sas röppent el fejük fölött. Szerencse még, hogy az út, mely az ötödik napon egy hegy mögé kanyarodva eltávolodott a vasutvonalától, ahhoz estére ismét visszatért s ők egy vasuti őrházban kaptak valamit enni és éjjeli szállást.

A hatodik napon lassan mentek tovább a sivár, vadon hegyek között. Mindkettőjük lába csupa seb volt már, mindkettőjük szive csupa csüggedés.

— Ma estére Fiumében leszünk, biztatta a jó asszony Friczit.

Pedig ő maga nem bizott benne, hogy ott lesz; úgy érezte, hogy meg kell addig a lelki és testi fájdalomban halnia. Hogyan állítson ő be Bursatti gögös rokonaihoz, a rettentő hirrel, hogy öcssük nemcsak hogy elment vásári komédiásnak, hanem börtönben is ül aljas bűnnel vádolva s neje most nyomorult koldús asszony, ki egy kis koldúsgyerekekkel járja a világot!

Dél felé iszonyú szélvész, az Adria környékén rettegett bóra sivitott végig a sziklák között s kinozta meg a két különben is elcsigázott utast. Ezek egy sziklacsoport mögé huzódtak, hogy némileg

védve legyenek a szélvihar metsző hidegsége ellen.

A bóra félóra alatt elvonult s Friczi fölállott, hogy tovább menjenek. Bursattiné azonban ájultan, kimerülve feküdt ott a sziklán s nem mozdult. Friczi ébresztgetéseire fölveté szemét s halkán szólani kezdett.

— Nem birok, nem birok! Fiacskám, te csak menj előre egyenesen s hagyj engem itt meghalni.

Friczi kétségbe volt esve, nem tudta mitévő legyen. Végre elhatározta, hogy megy, a mig embereket nem talál, azután azokkal jön vissza.

Elkezdett tehát futni és segélyért kiabálni. Előbb az uton szaladt előre, majd meg azt gondolva, hogy valahol a hegyoldalban hamarabb talál valami pásztorféle emberekre, letért az utról s köveken, sziklákon bukdácsolva szaladt kiabálva és sirva. A vasutvonalától már reggel óta egészen eltért a Lujza-út, így hát Friczinek az a reménye is, hogy majd valami vasuti őrházra akad, tökéletesen hiú volt.

Sokáig bukdácsolt szegény Friczi a köves hegyoldalon, míg végre a nélkül, hogy valami segítséget talált volna, vissza érkezett a Lujza-útra, de nem arra a helyre, a honnan kiindult, hanem az útnak egy még előtte ismeretlen pontjára.

Most már, gondolá Friczi, nem marad más hátra, mint újra fölkeresni szegény Bursattinét, ha segítség nélkül is, és mellette lenni hűségesen és ha ő ott hal meg az út szélén, hát meghalni vele.

(Folytatása következik.)

Föl és le.

VIRÁGOCSKÁT szedni
Fölmásztak a hegyre;
Ilonkánk köténykéje
Tele is volt szedve.

A mily keservesen
Másztak föl a hegyre,
Ép oly könnyen és vidáman
Jöttek le egyszerre.

De még a fejét is
Megütötte, látom.
Nem mindig a könnyebb ut jó!
Nemde kis barátom?

OSZTRIGA-GYÜJTÉS.

(Képpel a 328-329. lapokon.)

FOGADNI mernék, hogy a legtöbben közületek, kis olvasóim, nem ettek még osztrigát, sőt alkalmasint sokan még nem is láttak, legföljebb híret hallották. Pedig ez régi időktől fogva híres csemege, csak hogy a tengerparti tájakon kívül leginkább a nagyvárosokban ismerik, de ott sem mindenki eszi, már csak azért sem, mert az osztriga meglehetősen drága étel.

Az osztriga kagyló-fajta s a tengerben a partok közelében a sziklákon él.

Nem mozoghat szabadon, oda van ragadva a szirthez s így persze nem is járhat élelme után. De azért nem éheznek, mert a tenger vize oda viszi hozzá apró ázalagokból álló élelmét; csak föl kell nyitnia a száját, vagy is inkább a kagylóját. Maga az osztriga teste ugyanis kocsonyaszerű puha anyag, minden csont és izom nélkül, úgy, hogy nagyon bajos volna a tenger mindenféle veszedelmei közt megélnie, ha a természet bölcsen meg nem védi kemény pánczállal. Teste ugyanis két kemény csont-

lap közt rejtőzik, mintha két tányér közt feküdnék. E paizs egyik oldalán a sziklához van növe, de a másik oldalon fölnyílik s az osztriga szükség szerint kinyitja vagy becsukja s ha egyszer csukva van, nem igen támad kedve a tenger bármiféle osztriga-barátjának, hogy beleharapjon, mert bizony letörnék a foga.

De a falánk embertől ez nem menti meg a szegény osztrigát. A halászok jól tudják, hol található sok osztrigát, sőt vannak helyek, hol mesterségesen előmozdítják az osztrigák tenyésését. Száz meg százezer osztriga lepi el a víz alatti sziklát s a halászok bárkájokkal a jól ismert helyen megállapodva, hosszú nyelű gereblye-féle eszközzel nyulnak be a vízbe. A gereblye fogai, a mint végig huzzák a sziklán, leszaggatják az odaragadt osztrigákat melyek ijedten becsukják pánczéjüket. A halász fölhuzza az eszközt, kitölti egy deszkára, hol aztán a víz lecsurog; az osztrigát pedig berakják hordóba, szorosan összehérsélik és küldik szét mindenfelé a világba.

Az osztrigát nyersen eszik, legfőjebb egy kis citromlevet csöpögtetnek reá. A tengerparti lakosok azon módon, a mint megfogták, beszürcsölik, mint a tojást, a melynek ízéhez hasonlít is az ize.

A hol gazdag osztrigatelepen van, a halászok szép pénzt keresnek belőle s akárhányat gazdaggá is tett már e csemegének való kagylóállatt.

A narancs.

(Képpel a czimlapon.)

JÖN Petike dérrrel-dúrral:

»Enyém narancsod fele!«

»Hahó Peti! Ne oly fennyen!«

Rózsika így felele.

Jön Idácska haloványan

S némán a narancsra néz.

Rózsika nyugtja szeretettel:

»Tied legyen az egész!«

A JÓ BARÁTOK.

— Beszélyke, két képpel. —

BÉDRE, vacsorára sokszor kellett keresni Andort, de nem volt nehéz rátalálni. Nem is keresték soha máshol, mint a falu tulsó szélén, Elek szülei házában, vagy a környékén. És megfordítva, ha Elek nem került idejére haza, csak Andorékhoz küldtek utána. Mert az teljesen bizonyos volt, hogy a hol az egyik van, ott van a másik is, vagy legalább mindig tudja egyik a másiktól, hol jár és mit csinál.

Elválhatatlan jó barátok voltak Elek és Andor, azaz hogy tulajdonképen szerettek volna soha el nem válni egymástól; de hát ennek mégis csak meg kellett történni, mert nem voltak testvérek, nem laktak ugyanegy házban. Éjszakára mégis csak haza kellett menni mindeniköknek, aztán napközben is volt lecke, ebéd, meg más mindenféle, ami miatt otthon kellett maradni; s ez annál bosszantóbb volt, mert szülei háza messze estek egymástól, épen a falu két szélén, tehát nem lehetett hamarosan mindig elfutniok egymáshoz. De ha aztán egy kis szabad idejük volt, annál inkább siettek egymást fölkeresni.

Igazi jó pajtások voltak, öröm volt őket együtt látni. Nemcsak épen a játék kedvéért keresték egymás társaságát, hanem mert igazán szerették egymást, mint a legjobb testvérek. Minden örömben, bánatban osztoztak s akármi szép játékot kapott valamelyikök, rögtön vitte barátjához. Tulajdonképen közös volt mindenök.

A szülők, kik maguk is jó barátságban éltek, örömmel látták a két fiu vonalmát egymáshoz.

— Nagy kincs az életben az igaz hü barát, ritka ember dicsekedhetik vele, szólt Andor apja. Ha ez a két fiu már most igazán megszereti egymást, talán jó barát marad később is.

— Magam is hiszem, szólt Elek atyja. Majd gondunk lesz rá, hogy együtt járjanak mindig iskolába, együtt nőjjenek fel s a gyermekkori barátság megmaradjon férfikorukban is.

Elek és Andor nem arra használták együtt töltött óráikat, hogy pajkos csinyeken törjék a fejüket. Játszottak is vigan, az igaz, de sokszor beérték azzal is, hogy karonfogva, kedélyesen beszélgetve sétálgattak erdőn-mezőn. (Lásd a 332. lapon.) Elmondták egymásnak, mit tanultak s a ki valamit jobban tudott, megmagyarázta barátjának. Vagy leheveredtek a fübe és tervezgették, melyikök mi lesz, ha majd nagyra nő. Ha pedig valami jó játék jutott eszökbe, vigan játszottak.

Ez hát így nagyon szép és helyes volt. Elek és Andor maguk is örültek barátságuknak, mely nekik sok örömet szerzett s hitték, hogy minden a lehető legjobbban van.

Pedig mégsem volt minden jól s volt valami, amiben nagyon hibáztak mindkettőn, különösen pedig Andor. Ő maga, ha kissé gondolkozott volna, bizony ki is találta volna, miben hibás; míg szülei, kik különben teljesen meg lehettek elégedve viseletével, nem vehették mindjárt észre, hogy a fiuk rossz irányba is haladnak.

Az a hiba pedig az volt, hogy azt hitték, elég ha egymást szeretik, mással aztán épenséggel nem kell törődniök, sőt akkor lesz csak igazi a barátságuk, ha majd nem ellenségesen néznek arra a harmadik fiura, ki ott élt velök, Andorral egy földel alatt.

Nem igen rég volt, hogy Andor atyja egy napon szomorú hirt kapott: egy kedves rokona halt meg.

— Most már egészen árván maradt szegény Jánoska, mondá. Atyja azt kívánta, hogy viseljem gondját; meg is teszem, házamhoz veszem.

Néhány nap mulva aztán mondta Andornak:

— Kedves fiam, holnap megérkezik Jánoska. Rokonod s hiszem szeretni fogjátok egymást. János vagy egy évvel idősebb náladnál s nagyon kedves, derék fiu, kitől sokat fogsz tanulhatni.

Andor semmit sem felelt s az igazat megvallva, nagyon közönyösen fogadta atyja szavait. Ő nem ismerte Jánuskát, de épenséggel nem is vágyódott utána. Minek is? Hiszen, gondolá, van neki már játszótárs társa, kedves jó barátja; tökéletesen beéri vele, nincs szüksége másra. Aztán ki tudja, miféle fiu az a János? Hátha afféle finyas nagyvárosi gyerek, a ki még a szellőtől is fél és sirva fakad, ha a lapdával kissé erősebben hátba ütik? Különben akármilyen, ő nem sokat törődik vele. Elek, a kinek elmondta a dolgot, szintén csak a vállát vonogatta.

— Remélem, nem lesz bajunk vele. Ha valami kiállhatatlan ficzko talál lenni, feléje sem nézünk; magunk közé sem eresztjük; mert ahol sokan van-

nak, ott mindjárt vége az igazi jó barát-
ságnak.

A két jó barát megfogadta egymás-
nak, hogy akármi
történjék is, ők
szorosan össze fog-
nak tartani.

Meg is tartot-
ták a szavukat és
azt hitték, nagyon
jól cselekesznek.

Néhány nap
mulva megérke-
zett János. Nyu-
lánk, csinos fiu
volt, kissé sápadt
képpel és beesett
szemekkel; meg-
látszott rajta,
hogy sokat sirt és
szomorkodott, még
ha fekete ruhája
nem mutatta volna
is, hogy gyászol.
Andor szülei nyá-
jasan, részvétellel
fogadták, meg-
ölelték s Andor is
megölelte, mint
rokonához illik.

— Házzamat
ezentúl tekintsd
otthonodnak, mon-
dá Andor atyja,
engem pedig te-
kints atyáduak, ki
szivből fog sze-
retni.

János szemében könny rezgett, de
hamar letörtülte s halk, elfogult hangon
köszönte meg nagybátyja jóságát. Azután

ÓSZTRIGA-GYŰJTÉS. (Lásd a 325 lapon.)

elvezették a számára berendezett szobába,
elmondták neki, mi a szokás a háznál s
ezzel minden a rendes kerékvágásban volt.

Alig is lehetett észre venni, hogy új
lakos van a háznál. János csöndesen
végezte napi dolgait s ha elvégezte, föl-
kereste Andort.

Azaz, csak fölke-
reste volna, mert
Andor bizony nem
várt reá, hanem
mihelyt a maga
leczkéivel elké-
szült, sietett szo-
kása szerint Elek-
hez. János ezt sem
igen bánta, köny-
vet vett elő és ol-
vasgatott. Nyája-
san beszélgetett
mindenkivel, fi-
gyelmes, előzé-
keny volt, de egy-
üttal nagyon csön-
des. Ha látta, hogy
Andor és Elek va-
lami lármás játék-
ba kezdenek, nem
igen ment közé-
jük, amiből az-
tán az követke-
zett, hogy a két
jó barát máskor
sem hívta őt ját-
szani.

— Ugy látszik,
nagyon alamuszi,
szólt Elek nevetve.

— Az ám, fe-
lelt Andor; és
mindig olyan ké-
pet vág, mintha a

fogát huznák. Még nem is láttam igazán nevetni.

— Az igaz. Olyan komoly, mint valami öreg János bácsi. Már a neve is olyan furesa. Csak nem hívhatjuk mindig nagy komolyan Jánosnak? Arra pedig már nagy, hogy Janika legyen. Talán Jankó volna legjobb.

— Vagy Janó . . . mint a drótos tót fiut hívják.

Ezen aztán jót nevettek.

— Ugyan gyönyörű dolog volna, ha egy Janó vagy Jankó volna a pajtásunk, szolt Andor. Már például Elek, az egészen másképp hangzik, talán nincs is szebb név a kalendáriumban.

— De igen, nekem Andor még inkább tetszik.

— No már az bizonyos, hogy Janó maradhat magának a suton az ő savanyu képével. Az embernek szinte elmegy a kedve, ha látja.

— Az igaz. Magam is alig tudok jóízűen nevetni, mikor látom, hogy ő a legjobb tréfára is alig hogy mosolyog.

Egyiköknek sem jutott eszébe, hogy Jánoskának nagyon nagy oka volt, a miért nem volt jókedvű és nem igen nevetgélt. Hiszen alig pár hete, hogy eltemette édes atyját, árván maradt és bár rokonai szívesen bántak vele, mégis csak más volt ez, mint az édes atyai házban. A fájdalmat lassan-lassan enyhíti az idő, de ez nem történhetik rögtönösen s Jánoska, bár igyekezett mások előtt nyugodtnak látszani, mégsem tudta egészen eltitkolni szomorúságát. És az sem jutott eszébe a két jó barátoknak, hogy éppen mert János olyan szomorú, nekik kellett volna őt

vigasztalni, felvidítani és harmadiknak befogadni, hogy igaz barátságukkal, részvétőkkel elfelejtessék bánatát.

Ők azonban nemcsak nem közeledtek hozzá, hanem kerülték, a hol csak lehetett s János ezt nagyon jól látta. Roszul esett neki, nem tagadta maga előtt; mert akinek baja, szomorúsága van, az még sokkal érzékenyebb, mint más ember. János tehát sokszor törte a fejét, vajon mi lehet az oka, hogy Andor és Elek olyan barátságtalanok iránta? — de nem tudta az okát kitalálni. Nem sértette meg őket s legföljebb azért haragudhatott, gondolá, hogy akármiféle tudományról volt szó, ő mindig többet tudott, mint a két jó barát. De hát erről nem tehet, igyekezett is nem éreztetni velök, hogy többet tud. Az meg már igazán nem az ő hibája, hogy szülei néha így szóltak:

— Lássátok, Jánoska ezt is tudja. Látszik, hogy figyelemmel tanul.

A két jó barát aztán, mikor együtt volt, vállvonogatva mondá:

— No bizony, de nagyra is van a tudományával!

— Pedig ő sem ette kanállal a bölcseséget.

A vége tehát mindig csak az lett, hogy ez a János kiállhatatlan fiu, éppen nem érdemes arra, hogy szeressék.

No's, hát bizony nem is szerették, mignem egyszer keserűen megtanulták, hogy gyűlöletet, szeretetet jól meg kell gondolni.

Egy szép tavaszi délután Elek és Andor megint együtt sétáltak a mezőn s lepkéket fogdostak.

— Tudod-e, szólt egyszer Andor, hogy a mi lepkegyűjteményünkben még egyetlen egy éjjeli lepke sincs?

— Az igaz! Pedig érdekes volna. De hát azt csak este lehetne fogni.

— Természetes. És azért este kellene kijönnünk ide a mezőre.

— Nagyon jó gondolat. Megkérem mamámat, engedje meg, hogy ma kissé tovább kimaradhassak. Ma épen nagyon jó idő lesz, az ég tiszta, holdvilág is van, bizonyosan mindjárt fogunk egy pár ritka lepkét.

Leheveredtek a fübe s megállapították, hány óraker és hol fognak találkozni.

— Hanem egy kis baj lesz, ha majd fogtunk éjjeli pillangókat. Az igazat megvallva, én nem tudom, melyiknek mi a neve s ha majd ott lesznek a gyűjteményünkben és valaki kérdi, mi a nevök, nem fogjuk tudni megmondani... ha ugyan te nem tudod.

— Biz én nem tudom.

Ekkor valaki megszólalt a hátuk mögött:

— Sebaj, majd megmondom én. Tudom, milyen éjjeli pillangók találhatók nálunk, majd ráismerek a leírásokból.

A két jó barát fölugrott és boszusan tekintett Jánosra, mert ő állt ott a hátuk mögött. Azt hitték, hogy leskelődik utánok, pedig János egészen véletlenül hallotta meg utolsó szavait s voltaképpen nem is tudta, mit terveznek, mikor akarják azokat az éjjeli pillangókat fogdosni. Andor barátságatlanul mondá:

— Nem kérdeztük, nem is kérjük, majd elvégezzük magunk is.

— És ugyan mit leskelődöl utánunk? szólt Elek. Igazi nevetlen Jankó.

János mélyen érezte e durva sértést és majdnem könny csordult ki a szeméből. De azért szeliden felelé:

— Nem leskelődtem, a néni küldött Andorért, hogy jöjjön haza ozsonnára, mert vendégek jöttek. Azt hittem láttatok és hallottatok.

A két jó barát nem is felelt, hanem karonfogva indult hazafelé, gyors léptekkel, hogy János ne tartson velök. Mielőtt pedig elváltak volna, még egyszer megígérték egymásnak, hogy este a mező szélén majd találkozni.

De Andornak sehogy sem nyílt alkalma, hogy a mamával beszélhessen. A vendégek nagyon elfoglalták a mamát, ozsonna után a szülők külön kísérték a kertbe s Andor tudta, hogy a mama nem engedi, hogy a gyerekek ott legyenek mindig az öregek beszélgetésénél. Várta tehát, hogy a vendégek majd csak eltávoznak; de ekkor meg az történt, hogy nagyon szép lévén az idő, a vendégek előre küldték a kocsit, maguk a pázsitos mezei uton gyalog sétáltak jó darabon, Andor szülei meg elkísérték őket. Visszajövet pedig betértek a faluban egy ismerősükhöz. Már sötétedni kezdett s Andor még mindig hiába várt reájok.

Nagyon meg volt akadva. Mit tegyen? Szülei engedelme nélkül bajos késő este kimaradni; de azt sem teheti, hogy Eleket hiába váraoztassa. Elek már talán ott is van a kitézött helyen. Ugyan szép dolog volna, ha ott várna a sötétben!

— Nem, ez nem lehet; mindenesetre elmegyek. Mamácskának majd megmon-

dom, hol jártam s nem fog haragudni, kivált ha megtudja, hogy Elekkel együtt voltam. Hiszen nem történhetik semmi

baj. A szobaleánynak megmondom, hogy ne várjanak vacsorára, tegyenek el számomra egy darabka sültet. Hiszen tulaj-

... SÉTÁLGATTAK ERDŐN-MEZŐN. (Lásd a 327. lapon)

donképen egészen mindegy, mamácska
ugyis eleresztett volna.

Ebben teljesen megnyugodott s ut-

nak indult. De épen a kapuban Jánossal
találkozott, ki csodálkozva kérdé:

— Hová méggy ilyen későn?

— Dolgom van.

— De hiszen mindjárt vacsorálunk; mit szólna a mamád, hogy késő este nem vagy itthon?

— Eh, mi gondod rá! Majd elvégzem én a magam dolgát, nem szükséges beavatkoznod, felelt Andor elutasítólag.

— Nem avatkozom a dolgodba, de

... KEZÉVEL ARCZÁHOZ KAPOTT. (Lásd a 336. lapon.)

mamád bizonyosan kérdezni fogja tőlem hol vagy s nem fogom tudni megmondani.

— No's hát akkor nem fogod megmondani és azzal vége. És nem is akarom,

hogy akármit is beszélj rólam; legokosabban teszed, ha nem törődöl azzal, mit csinálok én. Semmi szükségem rá.

Nem tudta, milyen hamar meg fogja bánni e szavait.

Ott hagyta Jánost a kapufélfánál és szaladt Elekhez, a ki már csakugyan vára-
kozott reá. Andor szinte lihegett a sebes
futástól.

— Már majd otthon rekedtem,
mondá. És még a kapuba utamat állta az
unalmas Janó, tele beszélte a fülemet,
hogy maradjak otthon. Alig tudtam
lerázni a nyakamról.

— Mindegy, csakogy itt vagyunk.
Most hát nézzünk jól körül, hogy hiába
ne töltsük az időt.

Zörgették a bokrokat, hogy fölreb-
bentsék a netalán ott pihenő pillangókat,
majd üztek-kergettek egy-egy éji bogarat,
lepkét s nagyon tetszett nekik e multság
az esthomályban. Észre sem vették, hogy
épen ezen a mezőn készül a csorda keresz-
tül vonulni haza felé. Ha látták is, nem
igen törődtek vele, hiszen a tehenek szé-
pen csöndesen ballagtak s már ki is értek
az országutra. De nem vették észre, hogy
a vad bika, mely az ily bős állatok mód-
jára már rég boszankodva nézte a vigan
kiáltozó, futkározó fiukat, elmarad a
csordától s egyszerre vad bömböléssel
nekik iramodott. A csordás a mező szélén
levő sűrű bokrokból az esthomályban nem
látta, mi történik ott s azt hitte, hogy a
bős állatnak kedve kerekedett ficzkán-
dozni, ebben pedig nem tanácsos bán-
tani. Majd bele un és utána ballag a csor-
dának.

Már egészen közel volt a bika, mikor
Andor és Elek észrevették a veszedel-
met. Megrémültek, különösen Andor,
mert ő volt közelebb a vad állathoz s
ijedten fölkiáltott:

— Jaj, Elek, segítség!

Elek azonban épenséggel nem gon-
dolt segítségre, hanem hanyatt-homlok
futásnak eredt. Mert hiszen mit is segít-
hetett volna ő egy olyan hatalmas bika
ellen? Futott tehát mig egy fához ért,
melyre fölkapaszkodhatott. És futott An-
dor is. Ez pedig a legroszabb volt, amit
tehetett. Mert arra nem számíthatott,
hogy a veszedelmes állat utól nem éri;
ha pedig utól éri, agyon gázolja. Ennél
még az is jobb lett volna, ha nyugodtan
megáll, mert a bátor tekintettől a bátor
állat sokszor meghökken; vagy ha ez
nem történt volna, a kellő pillanatban
felre ugorhatott volna a vakon rohanó
bika elől.

De sem ez, sem semmi egyéb nem
jutott eszébe Andornak, csak futott egész
erejéből, a bika pedig utána. Pillanatról
pillanatra közelebb ért s Andor már szinte
érezte, mint reng a föld a hatalmas állat
alatt. Halálos félelmében most már keresz-
tül villant agyán a gondolat, milyen kár
volt nem hallgatni a János intésére. És
épen a mint ezt gondolta, egyszerre ott
termett — János, egész erejéből szaladva
vele szemben.

Andor nem tudott most gondolkozni
s inkább azt hitte, hogy csak káprázik a
szeme, Jánost véli látni, mert épen reá
gondolt. De valósággal János volt, kit
Andor mamája küldött ismét, hogy hívja
haza a kóbor fiut, mert este nem szabad
kint futkosnia, János a délutáni beszél-
getésből gyanította hol; találja a két jó
pajtást s egyenesen oda indult. Épen akkor
ért oda, mikor a veszedelem kezdődött.
Látta, mint menekül Elek a fára, látta,
hogy Andort pár percz mulva agyonti-

porja
legok
félre
juthat
egész
Miala
melye
városk
től ov
edzett
most e
képzel

János,
bika k
ügyess
kabát
szarva
A bika
fejéről
külni.

I
arra a
s inner
zékolv
a kabá
a csor
valakit
Nem is
ben, es
mikor
már ne
hassék
rohanó
ban vo
nem ké
dornak

nagy b

porja a bösz állat s azt is belátta, hogy legokosabb volna neki magának idején félre állani az utból, különben ő is bajba juthat. És mégsem futott el, sőt épen egész erejéből Andor és a bika felé futott. Mialatt pedig futott, lehuzta felöltőét, melyet magára vett volt otthon, mert a városban hozzá szokott, hogy az esti légtől ovakodjék s nem volt még annyira edzett, mint Andor és Elek. De mit akart most ezzel a kabáttal, azt Andor el nem képzelhette!

A következő pillanatban megtudta. János, a mint Andorhoz ért, közéje és a bika közé állt, aztán viilámgyorsan s nagy ügyességgel a dühös állat fejére dobta a kabátot, úgy hogy ez fennakadt a bika szarvain, fejére borult s eltakarta szemeit. A bika nem látott többé s mig lerázza fejéről a kabátot, addig el lehet menekülni.

Igen, Andor el is menekült épen arra a fára, melyre Elek fölkapaszkodott s innen látták, mikor a bika nagy toporzékolva, bömbölve végre lerázta a fejéről a kabátot, azután gyorsan futva utolérte a csordát, ment haza felé. Ezt látták, de valakit nem láttak: János nem volt sehol. Nem is láthatták, mert ott feküdt a fűben, eszméletlenül. A derék, bátor fiúnak, mikor Andort megmentette, annyi ideje már nem maradt, hogy maga is félre ugorhassék és a letakart fejjel is vadul előre rohanó bika elgázolta. Elek, ki bátorságban volt a fán, ezt is látta s mikor János nem kelt fel többé, hamar elmondta Andornak.

— Siessünk oda... talán valami nagy baja történt.

Andornak megdobbant a szive. Nem volt ő rossz fiu s nagyon jól tudta, mily hálával tartozik Jánosnak. És ha szegény Jánost érte baj nemes áldozatkészségeért!

— Oh, ez borzasztó volna... szólt Andor, mialatt János felé futottak. Ha meghalt volna... én miattam!

Ha nem halt is meg, de ájultan feküdt mikor odaértek: feje vérezett s ki tudja, talán esontja is össze van törve!

— Szaladj Elek, hívj segítséget! kiáltá Andor. Én addig itt maradok mellette.

Elek egész erejéből futott, Andor pedig János mellé térdelts próbálta élesztgetni, de hiába. Kinos, keserves perczek voltak ezek s bár csak rövid perczek voltak, Andornak fejében egész sora a bűnbánó gondolatnak támadt.

— Milyen igaztalanok voltunk mindig iránta! Sértegettük, mellőztük, szóba sem akartunk állani vele... pedig mennyivel különb fiu nálunknál! Mi a veszedelemben elvesztettük az eszünket... Elek bármily jó barátom, mégis csak megijedt és futott... mig János feledve minden sértést, maga sietett segítségre s inkább magát áldozta fel! Oh, mennyire fogom szeretni! S ő meg fogja bocsátani, hogy annyira félreismertem, azaz hogy nem is akartam vele megismerkedni. Csak valami nagy baja ne legyen! Csak már jönne segítség!

De az jó ideig tartott, mig a faluból Elek segélyt hozhatott, Andor pedig nem tudta, mit tegyen addig. Csak leste, mozdul-e szegény János. És végre csakugyan megmozdult. Nagyot sóhajtott és mintha lábra akart volna állani... de nem tudta

lábait mozdítani, össze voltak tiporva. Andor lehajolt hozzá s körül fogta vállait.

— Jánoskám, kedves Jánoskám, majd én emellek ... fel tudszállani, ugy-e?

Bizony nem tudott. Fájdalmasan sohajtvá hanyatlott vissza s kezével arczához kapott. (Lásd a képet 333. lapon.) Nagyon égett az arcza, mely véresre volt karczolva.

— Vízet . . . vizet! nyögé halkán.

— Mindjárt lesz . . . már jönnek . . . Siessenek! Siessenek!

A segítség végre megérkezett, haza szállították Jánost s lefektették. Csakhamar megjött az orvos is, ki a beteget megvizsgálta s Andor nagy öröme azt mondta, hogy semmiféle csonttörés sincs, de igenis erős zuzódások, melyek miatt pár napig feküdnie kell Jánosnak. Hanem azután nem lesz semmi baja, legföljebb az arczán marad talán nyoma a sérülésnek.

Andor szeretett volna mindig ott lenni a beteg mellett, de az első napokban ezt nem engedték meg, mert Jánosnak heves láza is volt, nyugalomra volt szükség. Andor tehát föl-fölkereste régi jó barátját, Eleket. De eleinte sehogysem tudtak igazán szórakozni. Egyiköknek sem volt igazi jó kedve, mignem egyszer Elek így szólt:

— Tudod-e Andor, hogy engemet bánt a lelkiismeret? Igaztalanok, durvák, igazán roszak voltunk a derék János iránt s nekem addig nem lesz nyugtom, míg ezt magam meg nem vallom neki s bocsánatot nem kértem tőle. Hát te mit gondolsz?

— Én ezt mindjárt ama szerencsétlen este elhatároztam s alig várom, hogy az orvos beszéljem engedjen vele. És hogy te is ilyesmit gondoltál, abból látom, hogy csakugyan igazi barátok vagyunk. De János méltó ám, hogy köztünk harmadik legyen.

— Ó lesz hármunk közt a legkülönb.

Pár nap múlva János már annyira jobban lett, hogy fölkelhetett az ágyból s Andor és Elek ekkor őszinte szívből bocsánatot kértek tőle. János szeliden mosolyogva felelé, hogy neki fájt ugyan, mikor ugy fitymálták, de haragudni nem haragudott.

— Azt be is bizonyítottad, mondá Andor. De még azzal is bizonyítsd be, hogy igazi jó barátunk leszel.

Ezt persze János szívesen megfogadta s a három jó barát aztán kellemesen élt együtt. Attól pedig mindig ovakodtak, hogy meggondolatlanul ítéljenek valaki fölött.

Jótékonyság.

A szegény gyermek-kórház javára alakoztak még:

Herrich Melanie 2 frt. — ifj. Inkey József. 1 frt. — Zuber Ferencz 1 frt. — Stern Mariska 1 frt. — Stern Berta 1 frt. — Svastics Szilárda 1 frt. — Tihanyi Albert gyűjtése 2 frt 30 kr. — (Tihanyi Albert 50 kr., Raksányi Anna 1 frt., Tihanyi Erzsébet 30 kr., Szikinczey B. 50 kr.) — Poldini Emma és Lujza 50 kr. — Zichy Margit, Ilma és Mária 3 frt. — A már eddig kimutatott 589 frt 74 krral együtt összesen 602 frt. 54 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis adakozókon.

Forgó bácsi.

Megfejtések, megfejtők és Forgó bácsi postája a jövő számban.